

M. 6129 : 1-5.
ACC. N:R.

Landskap: Småland Upptecknat av: Blenda Andersson,
Härad: Allbo Adress: Skörda, Vislanda.
Socken: Vislanda Berättat av: Se inne i saml.
Uppteckningsår: 1939 Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Tranan och vårfrudagen. (svar å H.C.14.) sid. 1-2.
Gregoriusdagen. (" " H.C.20.) 3.
Långfredagsris. (" " Ulma K 9(b). 4-5.

5 sid.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. **6129**

Landskap: Småland Upptecknat av: Blenda Andersson,
Härad: Allbo Adress: Skörda, Vislanda.
Socken: Vislanda Berättat av: *(se inne i saml. av min fader)*
Uppteckningsår: 1939. Född år i *Född i Vislanda 1878*

1,
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Tranan och vårfrudagen. (H.C.14.)

- 1) "Vafeaftan bär tranan ljus i sängen" sades det. Därmed menades att de skulle lägga sig i dagsljus." Om man inte lade sig i dagsljus, "Vafeaftans kväll så sket tranan i sängen, " sades även.
- 3) På vårfruaftons kväll strax innan solnedgången skulle man springa barfotad runtomkring boningshuset tre gånger motsols, för man ej skulle bli ormbiten under året.
- 6) Vårfrudagen den 25 mars kallades både Vafedan (*v a f e d a n*) och Vaffledan (*v a f l e d a n*) och därför att den kallades för Vaffledan brukade de äta vafflä (*v a f l ä*) denna dag.
- 8) Vårfrudagen var den första sommardagen och Mikaelsmessodagen den 29 sept. var den första vinterdagen. Båda dessa dagar voro även räppadagar. Det säges: "Sådant väder det är den första räppdagen, sådant väder blir det under hela räppen."

ACC. N:R. 6129

Landskap: Småland Upptecknat av: Blenda Andersson,
Härad: Allbo Adress: Vislanda.
Socken: Vislanda Berättat av:
Uppteckningsår: 1939. Född år 1880 i

2.
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3.
JNDS UNIV.
LKMNNES-
ARKIV

- 9) Man borde helst ha veden kluven antingen till den nye eller gamle Vårfrudagen.
- 10) På vårfruaftons kväll brukade man tävla om vem som kom först i säng. Det sades: "Den som lägger sig först på Vafeaftons kväll får längst lin det året." Det sades även: "Den som lägger sig först på vafeaftans kväll, får sin gröda först inbärgad det året." Den som lade sig sist på Vårfruaftons kväll var saktfärdig, och drullig å sig, och fick ej sin gröda inbärgad förrän alla andra hade fått in sin.

Det sades också: "En ska lägga sig i dagsljus Vafeaftans kväll å sen lägga sig i dagsljus ända te Mikaelsmessedan." "En ska sluta å göra kvällen Vafeaftan." "En ska inte göra kvällen före Mikaelsmesse och inte ottä före Helna-messe." (Alla Helgons Dag.)

Uppt. av Blenda Andersson, (född 1880)

Skörda, Vislanda.

H. G. 20

ACC. N:R. **6129**

Landskap: * Småland Upptecknat av: Blenda Andersson,
Härad: Allbo Adress: Vislanda.
Socken: Vislanda Berättat av:
Uppteckningsår: 1939. Född år 1880 i

2.
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV
—*—

- 9) Man borde helst ha veden kluven antingen till den nye eller gamle Vårfrudagen.
- 10) På vårfruaftons kväll brukade man tävla om vem som kom först i säng. Det sades: "Den som lägger sig först på Vafeaftons kväll får längst lin det året." Det sades även: "Den som lägger sig först på vafeaftans kväll, får sin gröda först inbärgad det året." Den som lade sig sist på Vårfruaftons kväll var saktfärdig, och drullig å sig, och fick ej sin gröda inbärgad förrän alla andra hade fått in sin.

Det sades också: "En ska lägga sig i dagsljus Vafeaftans kväll å sen lägga sig i dagsljus ända te Mikaelsmessedan." En ska sluta å göra kvälla Vafeaftan." "En ska inte göra kvälla före Mikaelsmesse och inte ottä före Helna-messe." (Alla Helgons Dag.)

Uppt. av Blenda Andersson, (född 1880)

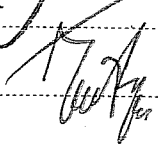
Skörda, Vislanda.

ACC. N:R. 6129

Landskap: Småland Upptecknat av: B. von der Aulden
Härad: _____ Adress: _____
Socken: Wistanda Berättat av: _____
Uppteckningsår: 1939 Född år _____ i _____

Gregoriusdagen.

Vet ingenting från denna

dag. (avskrift)

3.
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

H. G. 20

ACC. N:R. 6129

Landskap: Småland Upptecknat av: Blenda Andersson
Härad: Allbo Adress: Vislanda.
Socken: Vislanda Berättat av: _____
Uppteckningsår: 1939 Född år _____ i _____

4.
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV
—*—

Svar på Landsmålsarkivets kartfrågelista

9(b).

a. Det var förr brukligt att piska varandra på Långfredagsmorgon i soluppgången. Den som blev piskad, blev överraskad genom att bli piskad medan han låg och sov. De skulle piskas på bara kroppen.

Det var av olika anledningar en person blev piskad, såsom , att han skulle piska, så han fick känna vad Jesus fick lida då han hudflängdes och korsfästes. Föräldrarna piskade sina barn för de skulle bli snälla, Somliga piskades för att få kraft och styrka. Eller blevo de piskade för att taga kraften ur dem. Under förra hälften av 1800-talet brukades det på skämt av ungdomen, men under senare hälften av förra århundradet försvann detta bruk.

b. Detta kallades långfredagspisk eller att de skulle "piskas på långfredagsmorgon."

ACC. N:R. 6129

Landskap: Småland Upptecknat av: Blenda Andersson,
Härad: Allbo Adress: Vislanda.
Socken: Vislanda Berättat av:
Uppteckningsår: 1939. Född år i

5.
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

c. Härtill användes helst pile eller i brist därpå tog man sälg eller vide. Om det var utslaget eller ej, hade ingen betydelse. Långfredagsriset brukade brytas dagen förut. När de piskade med riset kallades det slya eller slyor.

Upptecknat av Blenda Andersson, Skörda, Vislanda

Uppteckningen är från Vislanda socken, Allbo härad, Kronobergs län. Berättat av min far född i Vislanda år 1828.

6129

Var på frekventen No. 6. 14.

Tranan och Vårfrudagen.

- 1) "Vårfrutan är tranan igen i sången" sädes del. Samtidigt minades att de skulle lägga sig i dagstjän. "Om man inte läda mig i dagstjän Vårfrutens hvar så skit tranan i sången," sedan även.
- 3) På vårfrudagens hvar skat innan solvidningen skulle man springa barfota i vattnet omkring böningshuset för gången mot sol, för man if skulle bli smittas under året.
- 6) Vårfrudagen den 25 mars kallades både Vårfrutan (v-a-f-r-d-a-g) och Vårfrudagen (v-a-f-l-l-d-a-g) och därför att den kallades för Vårfrudagen.

H. G. 14.

2-6129

bukhala de äta waffla (wafle)
denna dag.

8) Vårfrudagen var den första som-
marsdagen och Mikaelmessodagen
den 29 sept. var den första vinters-
dagen. Både dessa dagar var även
räppedagen. Det sädes: "Så snart
väder det är den första räppedagen,
så snart väder blir det under hela räppan."

9) Man borde helst ha vedden kluren
antingen i den nya eller
gamla Vårfrudagen.

10) På vårfrudagens kväll brukar
man tulla som van som kom först
i sång. Det sädes: "Den som läggs
in först på Vårfrudagens kväll får
långt liv det året." Det sädes även:

6129

"Den som lägger sig först på vepra-
aftens kväll, får sin goda fört
inberagad det ämt." Den som lärt
sig ut på Vårnraftens kväll var
saktyrdig och druckig i sig, och
fick i sin goda inberagad
förrän alla andra hade fått
in sin.

Det sedes också: "En ska lägga
sig i dagens Vårnraftens kväll a
en läggs sig i dagens andra Fe
Mikarjornstidam." En ska
sluta i göra kvällen Vårnraftens!
"En ska inte göra kvällen för Mida-
rennen och inte ofta för Klena-
mannen" (See Helgans Dag).

Upptryckt av Blinda Indurson (född 1880)
i Köda, Vidland.

61/29

Var på handmålsarkivets besöks-
lista 9 (b).

Ums. k. 96.

a. Det var förhållandevis att på en
andra på långfredagsmorgon i slutet
av september. Den som blev piskad, blev
beträffande genom att bli piskad med
han bjöds som. De skulle piskas
på bare knäppan.

Det var en annan indelning av piskor
blev piskade, som, att den skulle
piskas, så blev ju kända vad ju
fick bli där den besöksades och
fästes. Föräldrarna piskade sina barn
för de skulle bli snälla, för att piska
ade för att på knäppan tryka. En
blev de piskade för att laga knäppan
var den. Under förra hälften av 1800-
talet brukades det på skänket

6129

av angående; min made minne
högsta av förra århundradet förvaras
dessa boken.

6) Denna boken är långfredagspisk
eller att de skulle "piska på långfreda-
dags morgon!"

7) "Kärlens" används helst på en
"en bunt" till exempel. Jag minns såg den
vidare. Den det var utslaget eller

8) Denna boken betygs. Lång-
fredagspisk brukade brytas
dången fört. När de piska mid-
natt hausa det ska en slyss

Apprentis av Blunda Andersson

Körs. Vidanda

Apprentisagen är från Vidanda socken,
dessa körs. Skönare och lära. Braut av
min far född i Vidanda år 1828.